

stemning og stemme for den Traktat, som dets Ordfører for et Øjeblik siden har anbefalet at stemme imod.

Det er den politiske Stilling i Øjeblikket. Kun ved Hjælp af Oppositionens Stemmer, ved Oppositionens Tilslutning til det foreliggende Forslag er det, at dette kan opnaas gennemført. Og det er unægtelig en ejendommelig Stilling, efter at vi en Vinter igennem har set udviklet endnu stærkere end i de foregaaende Aar den politiske Tilstand, at alle almindelige politiske Spørgsmaal i Rigsdagen afgjordes ved Forhaandsforhandlinger mellem det konservative Parti og Partiet Venstre, hvilket atter førte til, at Spørgsmaalene kunde fremlægges for Rigsdagen som afgjorte Sager eller som pludselig bestemte Sager efter en indholdsløs Udvalgsbehandling, og derpaa piskes igennem i det vidunderlige Tempo, hvori Rigsdagens Beslutninger foregaar under den nuværende Regerings Ledelse. Det er altsaa den politiske Situation, man har bragt sig i. Nu ved jeg ganske vist, at den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti i Gaar sagde, at hvis Traktaten forsvandt, vilde det i det højeste blive Udenrigsministeren, der forsvandt sammen med den. Vi havde allerede i Gaar en lille Debat om dette; jeg tror, ingen vil være i Tvivl om, at den højtærede Statsminister maatte forsvinde ved samme Lejlighed. Mon ikke i det hele taget de to ærede Ministre nu er saaledes lænkede sammen, at deres Fald vil komme paa samme Tid og blive ensartet? Men i alt Fald skulde jeg tro, at Forkastelsen af en Traktat, der er ført frem paa den Maade, som det er sket her, vil være afgørende for den nuværende Regerings Stilling — selvfølgelig ikke for det nuværende Flertals Stilling, der efter dens Forkastelse vil kunne samles paa Grundlag af et Ministerium sammensat af andre Personer.

Overfor de Udtalelser, der i Gaar blev fremført af det ærede Medlem Hr. Blang, ønsker jeg for øvrigt at sige, at jeg, som det allerede fremgik af mine Udtalelser i Gaar, meget vel forstaar den Stemning, ud fra hvilken han talte, og ikke er i Tvivl om, at der i adskillige Kredse i den danske Befolkning findes en tilsvarende Stemning. Vi har imidlertid ment, at vi overfor dette — og det har jo alle Partier her i Salen ment — maatte stille os saaledes, at vi hævder den gamle Grundsætning for Forholdet mellem Staterne, at den enkelte Stat i sin Afgørelse af sit traktatmæssige Forhold til andre Lande ikke tager noget

Udgangspunkt i Bedømmelsen af de indre Forhold i det Land, det drejer sig om. Dette er en alment anerkendt Grundsætning, som maaske ikke er den allermost tiltalende, men som nu en Gang er det Vilkaar, under hvilket Staternes Samliv foregaar og ikke mindst har maattet foregaa, efter at den Forvildelsestilstand er indtraadt, som begyndte med den store Verdenskrig.

Endelig har jeg endnu et Ord at sige i Anledning af, hvad det ærede Medlem Hr. Holstein fremførte. Det ærede Medlem fremdrog en omfattende Statistik vedrørende Forholdene i Rusland med det Maal for Øje at skildre disse Forhold som meget mørke. Nu maa man vistnok i al Almindelighed erkende, at hvad der fremkommer baade af statistiske Oplysninger og af almindelige Skildringer fra Rusland, hviler paa et meget usikkert Grundlag. Man kan vist ogsaa tilføje, at allerede før Krigen bragte Rusland ind i den nuværende Opløsningstilstand, var russisk Statistik saa uden Sammenligning ringere, end hvad man kender i det vestlige Europa, saa den i mange Henseender var et svagt Grundlag for Bedømmelsen af russiske Forhold. Og den Statistik, der frembringes nu i Rusland, er, selv om den frembringes med den bedste Villie, og selv om man kunde vente den frembragt uden bestemte Tendenser, alligevel af en meget usikker Beskaffenhed. Derfor er Holdpunkterne for Bedømmelsen af de økonomiske Forhold i Rusland særdeles svage.

Det Indtryk, der bliver tilbage gennem den Mangfoldighed af Oplysninger, der efterhaanden foreligger i Vesteuropa dels gennem Meddelelser fra Folk, der har været derovre, dels gennem officielle Oplysninger fra den russiske Regering, maa dog vel blive dette, at Forholdene i Rusland vedblivende er meget daarlige, men at man samtidig maa erkende, at der navnlig i Løbet af det sidste Aar er begyndt en Fremgang, en Fremgang, om hvis Grundlag og Muligheder det udenfor Rusland og formodentlig ogsaa i Rusland i dette Øjeblik er umuligt at dømme. Naar man fra vor Side nærer Interesse for Genoptagelsen af den økonomiske Forbindelse med Rusland, beror dette derfor ikke paa en høj Vurdering af de nuværende økonomiske Vilkaar i Rusland; det beror heller ikke paa en stærk Tillid til en hurtig Fremgang i Rusland, men det beror paa den Opfattelse, at som Danmark mere og mere stilles i økonomisk Henseende, som vore Vilkaar Dag for Dag i vort alminde-